

Бочковський І.П.
Неретін В.О.
Ямчинський П.П.
(Житомирський педуніверситет)

Музично-виховна робота в оздоровчих таборах

Удосконалення і поглиблення методів комплексного виховання школярів – першочергове завдання наставників підростаючого покоління. Мета музично-виховної роботи в оздоровчих таборах – це організація і проведення різноманітних музичних заходів. У спільній роботі музичного керівника та вожатого в оздоровчих таборах організовуються цікаві зустрічі, лекції-концерти, дитячі ранки, музичні вечори, розваги, огляди-конкурси, відвідування концертів, запрошуються актори лялькового і драматичного театрів, учні та викладачі музичних шкіл, провідні мистецькі колективи області.

Щороку студенти педагогічних вузів проходять влітку педагогічну практику в оздоровчих таборах області. В процесі практичних занять з „Практикуму шкільного репертуару”, студенти засвоюють шкільні пісні, зразки українського музичного фольклору, інсценізують пісні, проводять музично-рухливі ігри тощо. Крім того, виготовляють дидактичний матеріал з музичного виховання, який використовується в роботі оздоровчих таборів та на уроках музики в школі.

Згідно з навчальним планом, в університеті щорічно проводиться учбово-методичний збір студентів з метою вдосконалення музично-виховного процесу в оздоровчих таборах, відбувається обмін досвідом роботи, виступають провідні керівники оздоровчих таборів. У практичній роботі над шкільним репертуаром студенти не тільки вивчають програмові пісні, але й працюють над вдосконаленням вокально-хорових навичок (робота над диханням, інтонацією, ритмом, дикцією, ансамблем, виразністю музичної мови). Практикується також проведення фрагментів

музично-ігрової діяльності у вигляді ділової гри, інспенізація пісень, ритмічно-танцювальних рухів та використання дитячого музичного інструментарію (ударно-шумова група, духові, смичкові інструменти).

Початком музично-естетичної роботи загонових вожатих треба вважати перший день заїзду табірної зміни. Музичний керівник та вожатий збирають відомості про здібності учнів, їх улюблений вид мистецтва. Така характеристика дітей дає можливість вожатому та музичному керівникові ближче пізнати своїх вихованців, скласти певні уявлення про рівень їхньої музичної підготовки, передбачити безпосередню участь кожного в житті загону і правильно спланувати музично-виховні заходи. На основі відомостей про здібності дітей, вожатий та музичний керівник складає план, до якого включає розучування пісень, участь в концерті, біля вогнища, підготовку до конкурсу пісні та строю, огляд юних талантів, ряд музичних бесід. Вдале планування роботи та успішне проведення її залежить від духовного світу самого вожатого, загальної і музичної підготовки дітей, матеріальної бази табору і особливо від участі всього педагогічного колективу у виховному процесі.

Діти не тільки знайомляться з різноманітними музично-виховними заходами, але й самі беруть активну участь в роботі художньої самодіяльності: клубів за інтересами, проводять разом з музичним керівником та вихователем цікаві заходи, ігри з музичним супроводом („Горішок“, „Птахи і клітка“, „Знайти свою пару“, „Пісня“, „Веселий бубон“, „Вальс дружби“). Діти, перебуваючи в оздоровчих таборах, знайомляться з музичною спадщиною рідного краю і пропагують кращі зразки музичного фольклору поліського краю. Під час найпоширенішої табірної гри „Музичний поїзд“ діти стають „поїздом“, „вагончиками“ і їдуть до різних музичних станцій (хорова, танцювальна, ритуальна, казкова, загадкова) і виконують програму відповідно даної станції. Також цікаво проходять й інші заходи: День іменинника, свято Нептуна, Івана

Купала, свято українського фольклору, дитяча музична дискотека, музичні вікторини, конкурси, концерти.

Безпосередньо відповідальність за всю музично-виховну роботу в оздоровчому таборі несе музичний керівник. Він повинен добре володіти інструментом, навичками співу, бути в курсі найновіших досягнень в галузі музичного виховання школярів, вміти керувати різними видами їх самостійної художньої діяльності. План роботи музичного керівника повинен узгоджуватись з планами роботи загонових вожатих і з загальнотабірним планом. Вся музично-виховна робота в оздоровчих таборах спрямована на цікавий, змістовний відпочинок дітей, розвиток музичних здібностей, виховання здорової, інтелектуальної, музично-освіченої людини.

Пісенний репертуар

Українські народні пісні: „Ой єсть в лісі калина“, „Ой на горі льон, льон“, „Вийди, вийди, сонечко“, „Як діждемо літа“, Подoliaночка“. Українська народна пісня „А ми просо сіяли“, „Ой на горі жито“, „Корольок“, „Вийшли в поле косарі“, „Засвистали козаченьки“, Купальська пісня „Купала на Івана“, Українська народна пісня обр. К. Домінчена „Марена“. Авторські пісні: А. Філіпенко „Збирай врожай“, В. Вітлін „Пісня про хліб“, В. Шаїнський „Пісня про тата“, В. Шаїнський „Голубий вагон“, Орлов „Звіробіка“, В. Шаїнський „Світ, схожий на кольоровий дуг“, Г. Татарченко „Україночка“, Жилінський „Веселкова пісня“, І. Лугенок „Дружба“, Б. Савельєв „Справжній друг“, Б. Савельєв „Мир вам, люди“, Б. Савельєв „Забудемо все, що було“, М. Свидюк „Канікули“, сл. і муз. А. Житкевича „Музика землі“, сл. і муз. А. Житкевича „Під звуки вальсу“, сл. Л. Костенко, муз. Б. Фільц „Польові дзвіночки“, сл. Ю. Рибчинського, муз. І. Карабиця „Пісня про добро“, сл. і муз. В. Івасюка „Червона рута“.